

Dato: 28. november 2016

Til:

fiskeri@naturerhverv.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar til udkast til bekendtgørelse om etablering og drift af havbrug (j. nr. 16-7133-000003.)

NaturErhvervstyrelsen har udsendt udkast til bekendtgørelse om etablering og drift af havbrug i høring med svarfrist 28. nov. 2016. Her følger Danmarks Naturfredningsforenings (DNs) høringssvar:

Det fremgår af høringsbrevet:

" Udkastet til bekendtgørelse om etablering og drift af havbrug (havbrugsbekendtgørelsen) lægger op til at fordele lokaliteter i Kattegat på baggrund af en årlig ansøgningsrunde med ansøgningsfrist 1. april. Der er særlige regler for Kattegat, da regeringen her vil udpege lokaliteter til havbrug. Det vil fortsat være muligt at søge om placeringer på andre områder i Kattegat. For øvrige danske havområder indføres ikke ansøgningsrunde. Bekendtgørelsens prioriteringsmodel er udarbejdet under hensyn til præmissen i vækstplanen for akvakultur (Juli 2016) om at få størst mulig mængde fisk for det eksisterende råderum. Bekendtgørelsen indeholder en administrativ simpel model til prioritering af ansøgninger i tilfælde af, at flere søger placering i samme område."

Der er ikke økologisk råderum

Efter DN's opfattelse eksisterer der ikke et økologisk råderum i Kattegat/Bælthavet - uanset at regeringen med Landbrugspakken har besluttet at give 800 tons ekstra kvælstof til nye forurenende havbrug - hvis Danmark skal leve op til sine internationale forpligtelser i EUs vandrammedirektiv og havstrategidirektiv og HELCOMS Østersøhandlingsplan.

Flere havbrug med direkte og urensset udledning i havmiljøet kan ikke undgå at forringe tilstanden i såvel kystvande som de åbne havområder, hvor de ligger eller yder påvirkning, og som i dag ikke lever op til god økologisk tilstand.

I HELCOM regi opererer man med nationale udledningslofter for kvælstof og fosfor, som fastlægger hvor meget de enkelte lande må udlede for at Østersøen samlet set kan nå målene i Østersøhandlingsplanen. De seneste vurderinger for de danske udledninger viser, at DK har overopfyldt sine reduktions krav for kvælstof i både Kattegat, Bælthavet og Den centrale Østersø, men hvad angår fosfor mangler DK i Den centrale Østersø 49 tons, og har merreduceret 17 tons i Bælthavet og 114 tons i Kattegat.

Den danske beslutning med Landbrugspakken om at tillade en øget havbrugsproduktion med en ekstra ny udledning på 800 tons kvælstof har angiveligt sit udspring i ovennævnte tal for

overopfyldte kvælstofkrav i Østersøhandlingsplanen, men beslutningen har "glemt" at det også betyder en samtidig ekstra udledning på ca 80 tons fosfor.

Så selvom Kattegat på papiret har plads til mere kvælstof og fosfor, så har de dele af Østersøen, som pga vandudveksling med Kattegat også vil påvirkes af en ekstra udledning dér, ikke plads til 80 tons mere fosfor. Bælthavets 17 tons merreduktion forvandles da til et minus og Den centrale Østersø fjerner sig endnu længere fra målet (de manglende 49 tons fosfor bliver til manglende 56,3 tons fosfor).

I den nuværende situation med et stort dansk fosforefterslæb i Den centrale Østersø vil der således ikke være plads indenfor rammerne af Østersø-handlingsplanen til bare et enkelt havbrug mere i Kattegat/ Bælthavet. Og da slet ikke til en havbrugsproduktion som den planlagte med udledning af 800 tons kvælstof og 80 tons fosfor.

Det fremgår i øvrigt af notat fra DCE (Nogle faglige aspekter ved anvendelse af HELCOMS reduktionsmål til national regulering af havbrug – Fase 1. Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi. 16. december 2014), at der er en række mangler/begrænsninger i forudsætningerne i HELCOM-tilgangen:

Der er som iltmål anvendt, at iltkoncentrationen skal være > 2 mg/l fremfor > 4 mg/l som normalt betragtes som gældende for god økologisk tilstand og som anvendes i f.eks. Tyskland, og der ikke er noget fastlagt mål for iltgælden. Altså en for lempelig tilgang, hvis målet om god økologisk tilstand skal nås

Side 6: "Man skal være opmærksom på, at for de danske farvande er Danske Stræder behandlet som et havområde. Såfremt der laves beregning på en underinddeling af Danske Stræder, med anvendelse af mere detaljerede belastningsopgørelser og eutrofieringsmål, må det forventes, at der kan være en del af dette havområde, som ville kræve reduktion i tilførslerne ift. reference perioden, selv om havområdet under et ikke har et reduktionskrav til næringsstoftilførslerne ift. referenceperioden."

side 9: "Miljømålene vil ifølge ovenstående samlet set blive påvirket i en uhensigtsmæssig retning af de forventede klimaforandringer. Da der ikke er taget højde for klimaforandringer ved beregning af miljømålene og dermed fastlæggelsen af MAI, må der forventes at være behov for yderligere tiltag, hvis de eksisterende miljømål skal opfyldes trods klimaforandringerne."

Det gælder endelig for den anvendte HELCOM model, at den forudsætter fuld opfyldelse af Göteborgprotokollen, hvad angår luftbelastninger (og der er vi bestemt ikke endnu), at den alene ser på tilførsler, som forventeligt på sigt vil føre til God økologisk tilstand - ikke på nuværende tilstand, herunder betydningen af havområdets interne belastning (havbundens næringsstofindhold), og at den ikke tager højde for at Bælthavet (De danske stræder) i altovervejende grad består af kystvande i vandrammedirektivets forstand og derfor kan være underlagt helt andre nationale reduktionskrav mhp målopfyldelse af vandområdeplanerne.

Alle disse forhold betyder, at Østersøhandlingsplanen er en minimumsplan, som kun på langt sigt og under en række forudsætninger, vil bringe belastningen ned på et næringsstofniveau, som kan føre til opnåelse af god økologisk tilstand.

DN skal derfor anbefale at bekendtgørelsen trækkes tilbage i respekt for indgåede aftaler.

Udkastets konkrete indhold

§2 stk 2: DN finder det meget besynderligt at prioritere placeringstilladelser ud fra et 1. kriterie om at ansøgninger med størst produktion går forud, mens 2.kriterie (ved lige stor produktion) bliver udledning af kvælstof.

Ud fra et havbeskyttelses-synspunkt bør det da afgjort være omvendt, så 1. kriterie bør være minimum forurening pr tons produceret - ellers bliver store anlæg favoriseret uanset deres forurening pr tons produceret. Mindst forurenende (BAT/BEP) bør altid have førsteprioritet. Alt andet vil da også være i modstrid med " at få størst mulig mængde fisk for det eksisterende råderum", hvilket jo er præmissen i vækstplanen for akvakultur.

§1 stk 3: Det bør også altid oplyses i ansøgning hvor store mængder fosfor og organisk stof (BI5), der forventes udledt pr år. Fosfor fordi det indgår som begrænsende faktor i Østersø-handlingsplanens (BSAPs) landeløfter. BI5 fordi det umiddelbart fører til lokalt iltforbrug og tilslamning og iøvrigt kan sige noget om anvendt foderkvalitet (BAT/BEP).

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen, havbiolog
31193235 hmj@dn.dk.